

Az európai integráció sodrásában: a Visegrádi Négyek közép-európai szabadkereskedelmi övezete

A dolog 1335. novemberében kezdődött, amikor is a Visegrádi Várban Európa és Magyarország ügyeiben történeti léptékkal nézve is nagy esemény történt: János cseh, Kázmér lengyel király és Károly (Károly Róbert) magyar király, az akkori Visegrádi Hármak a "Visegrádi Konferencia" néven ismert tanácskozáson nagy horderejű együttműködési megállapodást kötöttek.

Eladdig Csehország viszálya Lengyelországgal, a Habsburgok viszálya Magyarországgal, sokak viszálya sokakkal mind külföldön, mind belföldön – eladdig ez jellemezte a közép-európai és magyarországi viszonyokat. Az Árpád-ház kihalása, III. Endre halála után zavaros interregnum következett. Interregnum, amelyben paradox módon a kellenél is több király és kiskirály uralkodott, ezek torzszalkodása jellemezte az ország belpolitikai életét (Csák Máté és a széthúzó nagyurak kora ez), a gazdaság lehanyagolt és a külpolitikában is sötét felhők tornyosultak Európa és Magyarország egén. A politikai erők – főleg az egyházi főurak, a pápa erős támogatásával – végül Károly király ismételt megkoronázásával, először ugyanis nem a Szent Koronával koronázták meg (ez akkor átmenetileg az ellenkirályt, Vencelt ékesítette), rátaláltak arra az útra, amely az európai békét és a gazdasági fellendülést ígerte.

Az árnyoldalak (a Zách Felicián merényletet követő, a történetírás szerint nem is általa akart és szervezett megtorlási hullám rossz hatása és emléke) ellenére, Károly királynak kiemelkedő hely jutott ebben a folyamatban, és kiemelkedőt is tett ennek sikeréért. Belpolitikai művéről itt csak annyit, hogy újratemtette a királyságot, konszolidálta az ország gazdaságát, pénzügyeit és hadseregét. Ezekre támaszkodva folytatta európai politikáját. Kibékítette a cseh és lengyel királyt, megerősítette helyzetét nyugat felé, megerősítette a gazdasági együttműködést ezekkel az országokkal, evégből új kereskedelmi útvonalakat szabályzott cseh-magyar együttműködésben, hogy német föld felé is több és jobb áruforgalmunk lehessen, előkészítette a három ország kölcsönös katonai védelmét, együttműködését is, amit aztán a Visegrádi Konferencián "egymás között nagy eskükötéssel is megerősítettek".

A Visegrádi Konferencia imígyen az európai és magyar fejlődés történelmi mérföldköve és egyben nagy eseménye is volt. Lakoma és ajándékozás

is volt – az ügyhöz méltó, legalábbis a középkori királyi vendégeskedés "protokollja" szerint. A krónika arról tudósít, hogy például a lengyel király ebédjén – egyebek mellett – 1500 kenyér fogyott, és 180 hordó bort mértek ki; János ötven ezüst korsót és egy "csodálatos" sakktáblát kapott Károlytól ajándékba, "Kázmér pedig 500 márka (kb. 125 kg) »legfinomabb« aranyat, hogy kifizethesse a cseh uralkodónak járó tartozását".

Párhuzam-keresés és történelemszeretet okán még sokáig el lehetne időzni az akkori eseményeknél, de a történelmi fonal követését – a cím folytán más lévén itt a dolgunk – itt már el kell hagynunk (a forrásokhoz egyebek között lásd Engel Pál: Beilleszkedés Európában a kezdetektől 1440-ig. Magyarok Európában I. kötet, Budapest, 1990. 262. és köv. p., illetve Homan–Szekfü: Magyar történet, II. kötet, 258. és köv. p.).

A *történelmi párhuzam* adva van, nem kell különösen keresni. Már ma is látni, hogy történelem volt az 1991. évi február 15-én tartott Visegrádi Konferencia, a Lengyel Köztársaság, a Cseh- és Szlovák Köztársaság, valamint a Magyar Köztársaság államelnökeinek és miniszterelnökeinek csúcstalálkozója is. Párhuzam is van, nem is kevés. Nem csak az, hogy ez a csúcstalálkozó tudatosan választotta helyszínéül Visegrádot, hanem – és éppen ezért – mert a fejlődés erővonalai most megint történelmi jelentőségűvé váltak, ezek itt sűrűsödtek, itt és ekkor lehetett őket egy történelmi eseménnyel ezen a szép helyen megkoronázni, a közös európai jövő számára is mérőöldkövé tenni.

Ezen a jelenkori Visegrádi Konferencián most az jutott kifejezésre, hogy a három, illetve Csehszlovákia kettéválásával ma már négy ország megint az európai fejlődés fősodrába jutott; hogy a régi mesterséges és ránk kényszerített Varsói Szerződés és KGST-rendszer helyett szuverénül választott partnerségre lehetett és kellett lépünk; hogy kölcsönös gazdasági érdekeink folytán a piacgazdaság törvényszerűségei szerint kell kereteket teremteni a térség és országaink gazdasági szereplőinek organikus együttműködéséhez; hogy kultúránk, gazdaságaink, közlekedési rendszereink, az emberi kapcsolatrendszerek megalapozzák és sürgetik is az intenzívebb együttműködést; hogy a külgazdasági forgalom a három ország és Magyarország között ugyan jelentős (egy milliárd dollár), de még sokat kell tenni, hogy az integráltabb együttműködés optimumát elérjük; hogy gazdasági fellendülést csak intenzívebb nemzetközi együttműködésben érhetünk el; hogy ehhez újra kellett és kell fogalmazni az államközi és vállalatközi kooperációnak azt a jogi és gazdaságpolitikai intézményrendszerét, amely eddig hiányzott, az Európa Tanácshoz, az EK-hoz, az EFTA-hoz és más európai intézményekhez való viszonyunkat; hogy ezekben nemzeti identitásunk és méltóságunk kiteljesedésével európaiságunk is kiteljesedjen, és aktív része legyen az európai integrációs folyamatoknak; hogy összeköt bennünket nemcsak a szomszédság, a geopolitikai és történelmi egymásrautaltság, hanem az elmúlt negyven évből származott közös elesettség, meg a szükség, hogy ebből mielőbb felálljunk; hogy az Európa Tanács-EK integrációs folyamatban teljes gazdasági nyíltsággal és versenyképességgel helytállni majd úgy lehet, ha a "visegrádiak" egymás erősítésével politikai intézményrendszerük mellett gazdaságukat is "beerősítik"

az európai integráció és federalizmus új korszakába, s az új milleneum már nincs messze!

A történelem és a fejlődés objektív erői arra predestinálták az 1991. évi Visegrádi Konferenciát, hogy *súlyában párja legyen, vagy meghaladja történelmi elődjét*. Mégis — az új európai demokráciák puritánabb etikája mellett, vagy "csak" óvatosabbak voltak a kulináris együttműködés útján való jövőbelátással? — nem fogyott annyi, fényes jövőt ígérő bor, nem adtak annyi ajándékot, mint akkor 1335-ben a visegrádi vár fényes termeiben. Van is még kétség, és sok tekintetben van szükség nagyobb elszántságra is. Van kísértés egyedül — a másokra tekintet nélkül — az EK-ba rohanni akarni, Prágából már fújт ilyen szél, pedig látni kellene, hogy a Visegrádi Hármak együttműködése nem elhatárolódás, ellenkezőleg — miként az EFTA együttműködés is — út a teljes EK-integrációhoz, és látni kell, hogy ezt minden bizonnyal az EK-ban is így látják. Van még nehézség és van mit tenni olyan egyengetni való "közös dolgainkban", hogy József Attilát idézzem, mint a kisebbség ügye, vagy az elmúlt évtizedek olyan szomorú öröksége, mint Bős-Nagymaros. Ezeket a terheket is valamiképp le kell rakni, hogy Visegrád várából nyugodtan nézhessünk le Nagymarosra és társaink szép tájaira.

Az 1991. évi Visegrádi Konferencia mindazonáltal nemcsak a politikai és együttműködési szándékok általánosságában jelentette a Visegrádi Hármak új szövetségét, hanem konkrét gazdaságpolitikai célkitűzéseket is megfogalmazott. Ezek egyike a kereskedelem kölcsönös liberalizálására irányuló háromoldalú szerződés mielőbbi létrehozása, egy közép-európai szabadkereskedelmi övezet megeremítése. Ezt az elhatározásukat a Visegrádi Hármak az 1991. október 5-i krakkói csúcstalálkozójukon megerősítették.

Még ugyanez év november 30-án a három ország külgazdasági miniszterei Varsóban rögzítették a megkötendő szabadkereskedelmi megállapodás alapelveit. Megkezdődött a szerződés kimunkálása, ami természetesen hónapokat vett igénybe. 1992. szeptembere óta a csehszlovák szövetségi kormány delegált vezetői mellett jelen voltak a tárgyalásokon a cseh és a szlovák kormány képviselői is. Bár jelenlétük megfigyelői szerepre korlátozódott, értelemszerű, hogy ez fontos volt a folytonosság, a két új állam folytatólagos szerepvállalása, szerződő félként való belépése végett. A megállapodás 1992. végére így érdemben elkészült. A Cseh- és Szlovák Köztársaság 1993. január 1-i hatállyal ketté vált. Az új államokat — a Cseh Köztársaságot és a Szlovák Köztársaságot — a Visegrádi Hármak két másik tagja, Magyarország és Lengyelország elismerte. Így a Visegrádi Hármak Visegrádi Négyekké bővültek (az alább teljes nevén idézett Megállapodáshoz kapcsolódó "Közös Nyilatkozat" már ezt a megnevezést használja). Miután a Szlovák Köztársaság már 1992. decemberében elnyerte nemzetközi szerződések kötésére irányuló jogát, 1992. december 21-én már négy ország írta alá Varsóban a "Közép-Európai Szabadkereskedelmi Megállapodás"-t. A felek ugyanakkor arról is rendelkeztek, hogy amennyiben a Megállapodás 1993. március 1-ig (Megállapodás, 40. cikk) nem léphet hatályba, akkor azt 1993. március 1. napjától ideiglenesen alkalmazzák. A "rendes" hatálybalépés természetesen a

ratifikációs okmányok letétbehelyezésével következik be, a letéteményes Lengyelország kormánya (Megállapodás 40., 42. cikk).

Az európai gazdasági integráció szélesebb folyamában *elérkeztünk hát egy jelentős új állomás*hoz, egy új becsatlakozó mellékág, igazában egy létező erőter felerősítéséhez, teleologikus előre-rendezéséhez. A Közép-Európai Szabadkereskedelmi Megállapodást a külföld máris CEFTA-nak nevezi (az angol Central European Free Trade Agreement rövidítésével), amely így nyelvi megjelenítésében is odasorakozik a többi európai intézmény – az Európa Tanács, az Európai Közösségek, az EFTA, az Európai Gazdasági Térség, az EES mellé. A fentiekben már láttuk, hogy valóban az európai integráció fősodrásának újabb eleméről van szó. Külön elemzést érdemelne, hogy ez az új CEFTA-megállapodás mint gazdaságpolitikai és jogi instrumentum az érdemi részletekig mennyire harmonizál az európai integráció említett intézményeivel, illetve mennyire tér el azoktól. Annak vizsgálata, hogy a CEFTA-megállapodás hogyan viszonyul ezek közös értékrendjéhez, gazdaságpolitikai-jogi üzenetéhez és eszközszeréhez (aminek sokoldalú bemutatása például az "Európa Jogi Tanulmányok" sok írásában is olvasható, az ELTE EK Dokumentációs és Kutatási Központjának kiadása. Budapest, 1993, szerk. Mádl Ferenc) egy ilyen összehasonlító szemle sok érdekességet kínál. A továbbiakban azonban figyelmünket most már a Megállapodás főbb konkrét sajátosságaira és alkotó elemeire fordítjuk. Arra ti., hogy megmutassuk, gazdaságpolitikai és jogi mivoltában mi ez a Megállapodás, ez az új európai intézmény, a CEFTA?

A Megállapodás *formai oldalról nézve négyoldalú nemzetközi szerződés*, amely, mint említettem, a ratifikációs okmányok kicserélésével lép hatályba (Megállapodás, 40. cikk). Formailag, de tartalmilag is fontos, hogy ez a szerződés többoldalú, de *regionális nemzetközi szerződés*, amennyiben az adott régió négy országára és ezekre kiterjedő szabadkereskedelmi övezet létrehozására irányul (Preambulum és 1. cikk). A Megállapodás összesen 42 cikke három fejezetre tagolódik. Szövegéhez számos jegyzőkönyv és melléklet csatlakozik. A Megállapodás szövegének szerkezete az EK-val és az EFTA-val kötött szerződések modelljét követi (I. az ipari, II. a mezőgazdasági, ill. III. az általános rendelkezések hármassztruktúrájában és jelentős mértékben ezek belső szerkezetében is.)

A Megállapodás a Preambulumban – mint európai társai – szól arról az *általános és európai értékrendről*, amelyet a szerződő felek a Megállapodás szerinti együttműködésben is követni határoztak. Ilyen értelemben hangsúlyozzák a jogállamiság, az emberi jogok, a pluralista demokrácia és a piacgazdaság, az EBEÉ, a Párizsi Európa Charta, a GATT elvei és szabályai, a kölcsönösen előnyös kereskedelmi kapcsolatok fokozása, és az európai integráció iránti elkötelezettségüket.

Ezt – megint csak az európai társak mintájára, de hát önmagában is természetes elemként – a *célok deklaratív meghatározása* követi. Ezek a "szabadkereskedelmi övezet" expressis verbis megjelölése, és annak az elhatározásnak a megfogalmazása, hogy a szabadkereskedelmi övezetet 2001. január 1-jével végződő átmeneti időszak alatt vezetik be; cél továbbá a

szabadkereskedelmi övezet által és keretei között a gazdasági kapcsolatok harmonikus fejlesztése és "így a Felek országaiban a gazdasági tevékenység elősegítése, az élet- és foglalkoztatási feltételek javítása, valamint a termelékenység és a pénzügyi stabilitás fokozása"; a nemzetközi kereskedelemben a méltányos versenyfeltételek biztosítása; "ily módon a kereskedelmi korlátok lebontásával a világkereskedelem harmónikus fejlődésének és bővülésének elősegítése" (1. cikk). Csak egyetlen ilyen általános cél nagyító alá helyezése is mutatja, hogy gyakorlatilag is milyen horderejű dolgokról van szó. Pl. a méltányos versenyfeltételek dolgában. E Megállapodás nélkül a négy ország vállalatai a társaságokban súlyos (kb. 10-12 %-os) vám- és versenyhátrányban lennének az EK-országok vállalataival szemben; ezekre nézve ugyanis az EK-társulási szerződések révén már jelentős vámcsökkenések és más előnyök érvényesülnek.

A Megállapodás *stratégiai fontosságú operatív szabályai* közül az I. fejezet szól arról, hogy az *ipari termékek* tekintetében mit jelent és miként bontakozik ki a szabadkereskedelmi övezet. Fontos megjegyezni, hogy az intézkedések és kedvezmények nem aszimmetrikusak – mint pl. az EK-társulási szerződések filozófiájában és gyakorlatában –, hanem a szimmetria egyensúlyára épülnek. Ennek jegyében a rendszer lényeges elemei (a második és további cikkekben) a következők: 1. A felek új importvámokat nem vetnek ki. 2. A meglévő importvámokat azonnal (A-lista), középtávon (B lista), illetőleg hosszabb időszak alatt (C-lista) bontják le. A B-lista vámbontása 1995. január 1-én kezdődik, és három lépcsőben 1997. január 1-én éri el a 0 %-ot. A C-lista az importvédelem szempontjából legérzékenyebb áruterületeket tartalmazza, így pl. textil- és konfekcióipari, kohászati és járműipari termékeket; 2001. január 1-én azonban itt is a 0-szintnek kell beállnia. Arról, hogy mindez hogy vetül az export és az import struktúrájára, egy-két utalással a következőket lehet mondani. Az A-listán magyar-cseh-szlovák viszonylatban a magyar ipari exporttermékek 38%-a szerepel, fordítva az arány csak 19 %; a C-listán is kedvező a pozíciónk, exportnál 10 %, importunkban 20 %. Lengyel viszonylatban 50 %-os a magyar áruk export A-listája, míg a lengyel áruk magyarországi azonnali vámmentessége az ideszállított áruk 20 %-ára terjed ki. Bár a szállítási értékek abszolút számai e %-okon belül különbözőek lehetnek, a magyar pozíciók mégis jóknak mondhatók. 3. Kevés kivétellel a Megállapodás hatálybalépésével megszűnnek az importvámokkal egyenértékű terhek, és újak nem vezethetők be. 4. 1997. január 1-ig fokozatosan megszűnnek az egymásközötti exportvámok, és azokkal egyenértékű hatású terhek. 5. A Felek egymásközötti kereskedelemben nem vezetnek be új mennyiségi importkorlátozásokat, a meglévőket a Felek országaiból származó termékekre nézve, bizonyos [III/a)-c) mellékletekben foglalt] kivételektől eltekintve, a Megállapodás hatálybalépésének napján megszüntetik. 6. Lényegileg – a IV/a)-c) mellékletek szerinti kivételekkel – ugyanez vonatkozik a mennyiségi exportkorlátozásokra.

A *mezőgazdasági termékek szabályrendszere* (II. Fejezet 11. és köv. cikkeiben) is az előnyök globális egyensúlyát biztosító szimmetria jegyében alakul. Itt azonban már "globális" szimmetriáról van szó. A koncessziónyújtás

részben más rendszer szerint történik, figyelembe véve a mezőgazdaság országonként eltérő érzékenységét. A teljes és általános, tehát minden részes félre egyaránt kiterjedő szabadkereskedelem itt nem volt még előírható. A felek a fokozatos, de az ipari termékekhez képest lassúbb vámlebontás mellett bilaterálisan különböző, a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek tekintetében különböző, csak globálisan egyensúlyt-képező egyoldalú koncessziókat nyújtanak egymásnak (például liba frissen hűtve és fagyasztva, kacska- és libamáj 50 %-os vámkedvezmény 5 év alatt mennyiségi korlátozás nélkül cseh-szlovák relációban, vagy 140 ezer hektoliter borkvóta lengyel relációban "X" más koncesszió ellenében). Mindezek jegyében a mezőgazdasági fejezet a következőkről szól: 1. Az eredet fontosságáról (hogy ti. a szabályozás e tekintetben miben áll, és hogy koncessziók csak a Felek országából származó termékekre terjednek ki); 2. A 4–6. számú jegyzőkönyvekben rögzített engedményekről és arról, hogy "a Felek megvizsgálják annak lehetőségét, hogy egymásnak további engedményeket nyújtsanak" (12. cikk); 3. Arról, hogy "e fejezet rendelkezései semmilyen módon nem korlátozzák a Felek nemzeti agrárpolitikájának végrehajtását..., beleértve az Uruguayi-forduló megállapodásainak végrehajtását" (13. cikk); 4. a komoly piacszűkítést előidéző folyamatokkal kapcsolatos "különleges védintézkedések"-ről és 5. arról, hogy a Felek az állat-, növényegészségügyi és más egészségügyi előírásokat diszkriminációmentesen alkalmazzák (15. cikk).

Az általános rendelkezések (a III. fejezet 16. cikkétől a 42. cikkig) most már a klasszikus témák klasszikus struktúráját nyújtják, mindazonáltal a négy ország együttműködésének és tervezett vámszabadterületi övezetének tervezett sajátosságai szerint. 1. Rögzítik — külön jegyzőkönyvvel kiegészítve — a származási szabályokat és ezzel kapcsolatban az adminisztratív együttműködés módszereit (16. cikk). 2. Fontosak az adó-rendelkezések, és a diszkrimináció tilalma (17. cikk). 3. Megjelennek az általános és biztonsági kivételek, hogy ti. az élet- és egészségvédelem, a közérkölc és a köz védelme, a kulturális javak védelme, a nemzetbiztonság védelme érdekében korlátozó intézkedéseket lehet fogadtatni, és ez nem jelenti a Megállapodás sérelmét (18-19. cikk). Majd így következik a többi klasszikus vagy tradicionális szabályozás, mint 4. az állami monopóliumok fokozatos — öt év alatt megvalósítandó — versenysemleges helyzetbe "szorítása" (20. cikk); 5. a konvertibilis valutában való fizetések rendjének fokozatos IMF-konformmá rendezése (21. cikk); 6. a kartell- és monopóliumellenes szabályozás (22. cikk); 7. az állami támogatások és beszerzések GATT-konform szabályozása (23–24. cikk); 8. a szellemi tulajdon védelme és együttműködés a védelmi rendszerek fejlesztéséért a WIPO-ban és a GATT-ban (25. cikk); 9. a dömpingellenes intézkedések a GATT-szabályok érvényesítésével (26. cikk); 10. az általános védintézkedések GATT-elvek szerint (27. cikk); 11. a gazdaságok szerkezeti átalakításával összefüggő védelmi intézkedések lehetősége-rendje (28. cikk); 12. a reexport és a súlyos hiány kivédésének szabályai (29. cikk); 13. a kötelezettségek teljesítése és a teljesítés elmulasztásának következményei (30. cikk); 14. a védintézkedések alkalmazásának eljárási rendje (31. cikk); 15. fizetésimérleg-nehezégek, és a

GATT-konform cselekvési lehetőségek (32. cikk); 16. fejlődési záradék — a Megállapodás új területekre való kiterjesztésének rendjétől (33. cikk); 17. a vegyesbizottság és működési szabályai (34–35. cikk); 18. a Megállapodás és más megállapodásokkal szabályozott kereskedelmi kapcsolatok viszonya, amihez meg kell jegyezni, hogy a Megállapodás — kiemelt példaként — a Cseh Köztársaság és a Szlovák Köztársaság közötti kereskedelmi kapcsolatokat nem érinti. (36. cikk); 19. "a Megállapodás mellékletei és jegyzőkönyvei a Megállapodás elválaszthatatlan részét képezik" (37. cikk); 20. végül a Megállapodást, a területi hatályra, a módosításra, a hatálybalépésre, az érvényességre és felmondásra, valamint a letéteményesre vonatkozó rendelkezések (38–42. cikk) zárják.

Befejezésül: a Megállapodás a Letéteményeshez (a lengyel kormányhoz) küldött nyilatkozattal felmondható, a felmondás azon időpont után 6 hónappal lép hatályba, amikor a Letéteményes az értesítést megkapta (41. cikk). Viszonylag könnyű felmondási mechanizmus. Bízni kell azonban abban, hogy azok a történelmi erők, amelyeket a bevezetőben nem lehetett nem megnevezni, bennük az európai integráció sodrása, és most 55 millió fő valóságközelbe hozott liberalizált piaca, országok érdeke és sorsa az évezred végéig beteljesíti a Megállapodás szerepét. Azt ti., hogy céljainak megvalósításával Magyarország gazdasági fejlődése is eljut arra a szintre, amellyel teljes jogú tagja lehet az EK-ban intézményesült Európai Gazdasági és Monetáris Uniónak, miként ezt a maastrichti megállapodásokban megfogalmazták, és az EK-magyar társulási szerződésben is kifejezésre juttatták (lásd ehhez: "Az Európai Közösségekhez fűződő kapcsolatrendszerünk jelene és jövője" című részt a *Mádl–Vékás* "Nemzetközi magánjog és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga" című könyvben. Budapest, 1992, 213–225. p.).

FERENC MÁDL

THE CENTRAL EUROPEAN FREE TRADE AGREEMENT (CEFTA) — IN THE MAIN STREAM OF EUROPEAN INTEGRATION

(Summary)

CEFTA of the "Four of Visegrad" seems to be a historic event to be seen also in a distant mirror. Centuries ago, in November 1335 — reversing destructive forces in turbulent Central European history — the Czech king John, the Polish king Kazimir and the Hungarian king Charles entered into an agreement on economic, political and security (mutual defence) cooperation.

This agreement was concluded and celebrated in the Castle of Visegrád, on top of the wonderful mountain in the Danube Bend close to Budapest (that time called Buda). This conference has carried the name "Visegrad Conference" ever since.

Once again, the countries of the same area — the Czech Republic, the Hungarian Republic, the Polish Republic and the Slovak Republic — have entered the main stream of contemporary development in Europe. After the fall of the dictatorial regimes and economic etatism of the 40 communist years, these countries are now in process, based on the European political and legal heritage, to unfold social market economy and to restructure their international relations both in political, cultural and in economic aspects. It required their accession to the Council of Europe and their association agreements with the European Communities. It also required intensive internal economic development so that they, by the end of the millennium, can really fit into the European integration, followed then by a full EC-membership. In order to reach this aim — and also as a way and means to this end — the four Visegrad countries decided to strengthen cooperation by creating a free trade area. This historic decision was brought to success at a New Visegrad Conference: on February 15, 1991 in the Castle of Visegrad the New Visegrad Cooperation Credo was confirmed, the heads of state and prime ministers signed a commitment of general cooperation and of the creation of a free trade area. After two years of negotiation and drafting process the Central European Free Trade Agreement (CEFTA) was ready for signing. It happened on December 21, 1992 in Warsaw. This article gives an analytic picture of the main elements of the CEFTA instrument, *viz.* the goals, the main principles, the structure, the special rules on industrial products, on those of agriculture and, on the general regulations concerning trade in this new free trade area. According to the aims and actual regulations of the CEFTA Agreement the mutual concessions (on customs, taxes, quantitative restrictions, etc.) are, *i.e.* the whole structure is based on the balance of symmetry and on a schedule according to which the free trade area will evolve in three stages to be completed by January 1, 2001, the time when the European Economic and Monetary Union — the EC integration — comes to its climax. We should meet there.